

Олена Варданія
(Полтава, Україна)

ЕСТЕТИЧНЕ ВИХОВАННЯ УЧНІВ ПРИ ВИВЧЕННІ МИСТЕЦТВА

Найціннішим джерелом відновлення духовності є мистецтво, яке формує емоційну сторону свідомості та естетичні ідеали особистості. Саме мистецтво є первинним щодо інтелектуального світосприйняття і піднімає інтерес до світу та життя. Разом з іншими видами мистецтва, що відіграють не менш важливу роль, образотворче мистецтво є унікальним, тому що ті завдання й проблеми, які воно може вирішувати, за певних умов стають провідними в навчальному процесі.

Перед вчителем образотворчого мистецтва стоять наступні завдання: формувати в учнів художню культуру, почуття духовності та доброти; вчити дітей мислити самостійно, творчо, користуватися у своїй роботі різними матеріалами та випробовувати багатоманітність художніх технік; виховувати дітей за допомогою мистецтва; вчити їх разом творити єдине ціле, допомагати одне одному, разом вболівати за результат.

Питанням розвитку особистості учнів у процесі опанування ними мистецтва у школі присвячено праці О.Гулей, А.Харченко, Т. Мочан, Н.Стасюк, Н. Ілляшенко, С. Сиротенко та ін. [1-3].

Метою статті є аналіз особливостей естетичного виховання шкільної молоді у процесі вивчення образотворчого мистецтва.

В основі навчання учнів образотворчому мистецтву лежить художньо-творча діяльність, художньо-образне мислення, художнє пізнання світу. Вони формують художньо-творчу свідомість, характер, інтелект особистості.

Важливими завданнями, які вирішує вчитель у навчальному процесі при навчанні учнів мистецтву, є наступні:

– розвинути уяву, захопити пристрастю до роботи, навчити

*Матеріали всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю
«Дизайн-освіта майбутніх фахівців: проблеми та перспективи»*

дивитись і бачити, прищепити емоційне ставлення до всього оточуючого, викликати в дітей потребу в художньому вираженні;

- засобами мистецтва формувати художньо-естетичне відношення до дійсності, розвивати художньо-образне критичне мислення; сприяти системному вивченню базових знань, використовуючи наступність у викладенні предмету, застосовуючи нестандартні високоемоційні функціонально багатогранні, багаті на ігрові та проблемні ситуації уроки;

- розвивати творчий потенціал учнів через багатогранність художніх технік, передбачивши завдання на: відчуття краси і гармонії; вміння естетично оцінювати оточуючий світ та красу життєвих явищ; спостережливість; художньо-образне сприйняття; художньо-творче образне відображення та ін.;

- розвивати художню культуру через пізнання законів композиції, засвоєння художніх термінів, вміння користуватись різними матеріалами та різними техніками, що передбачають роботу як на площині так і в об'ємі;

- поглиблено знайомити учнів з народними промислами, народним декоративно-ужитковим мистецтвом, його символікою, оберегами, звичаями та традиціями;

- формувати розуміння місця та ролі українського образотворчого мистецтва у світовій культурі;

- розвивати емоційну та зорову чутливість дітей, здатність захоплюватись, дивуватись, радіти, спостерігати красу барв у навколишній природі;

- навчити вмінню стилізувати, спрощувати, видозмінювати в орнаментах природні форми.

У навчальному процесі вчитель має забезпечити приємну емоційну атмосферу, добрий настрій, захопленість. Зацікавленість, що дає

можливість кожній дитині досягти успіху.

Основною проблемою художнього виховання на сучасному етапі є не тільки засвоєння дітьми необхідних теоретичних прийомів мистецтва, але й формування в них уміння розпізнавати художні образи у творчих роботах усіх видів мистецтва. Це вимагає розробки системи естетично прикладного виховання дітей. Процес виховання повинен бути цілісним. Тому, враховуючи психологію сприйняття мистецтва дітьми 10-13 років, ми прийшла до висновку, що для розв'язання проблеми розвитку творчого потенціалу в цьому віці необхідно ввести в практику роботи школярів завдання в матеріалі, використовувати різноманітні техніки.

Розроблені уроки з використанням різних завдань і технік допомагають відійти від існуючих на сьогодні методичних рекомендацій, які позбавлять педагогів можливостей імпровізувати, а дітей від потреби творити. У розвитку дитячої художньої творчості треба дотримуватися принципу свободи, який є обов'язковою умовою будь-якої творчості. Творчі завдання дітей не можуть бути ні обов'язковими, ні примусовими та можуть з'явитися тільки з дитячих інтересів. Головне – зрозуміти складний і тонкий світ дитини, виражений в його зображувальній творчості.

Робота в матеріалі в різних техніках приводить до виявлення та розвитку творчих можливостей дітей. Вони одержують задоволення від своєї роботи, радіючи досягненням. Нові види творчості направлять інтерес та увагу дітей в нову область, в якій може виявитись творча уява.

Знання з образотворчого мистецтва набуті в школі у подальшому трансформуються у вміння komponувати різні образи, відчувати міру, мати естетичний смак, зорову пам'ять, об'ємно-просторове цілісне бачення, логічне мислення. Це все у сучасному суспільстві потрібне не тільки митцям, але й кожній людині, яка прагне скористатись мистецьким

доробком для збагачення особистої естетичної культури, підвищення рівня інтелекту, гармонійного відчуття світу, який наповнюють прекрасні творіння природи і великі твори людини.

ЛІТЕРАТУРА

1. Мочан Т.М. Естетичне виховання учнівської молоді у процесі творчої діяльності. URL: <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/bitstream/lib/5526/1/ЕСТЕТИЧНЕ%20ВИХОВАННЯ%20УЧНІВСЬКОЇ%20МОЛОДІ%20У%20ПРОЦЕСІ%20ТВОРЧОЇ%20ДІЯЛЬНОСТІ.pdf>
2. Стасюк Н. А. Естетичне виховання молодших школярів засобами образотворчого мистецтва. URL: <https://lib.chmnu.edu.ua/pdf/naukpraci/pedagogika/2006/46-33-11.pdf>
3. Ковбасюк Т. Форми та методи естетичного виховання молодших школярів. Креативність особистості як фактор інноваційного розвитку суспільства : збірн. наук. праць. Вип. 2 / за ред. доц. В.В. Павленко. Житомир : ФОП Левковець Н.М., 2020. С. 66-71.

Оксана Кудря
(Полтава, Україна)

ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЄКТУВАННЯ ПРИ ВИВЧЕННІ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ «ДИЗАЙН І ДЕКОРАТИВНЕ МИСТЕЦТВО»

У статті розглянуто особливості організації навчання студентів – майбутніх вчителів технологій за освітнім компонентом «Дизайн і декоративне мистецтво». Зазначається, що під час навчального проєктування студенти можуть повноцінно працювати як над конкретними об'єктами проєктно-технологічної діяльності, так і виконувати завдання з елементами проєктування. Доводиться, що використання методу проєктів у навчальному процесі сприяє оволодінню здобувачами освіти проєктною технологією навчання.

Ключові слова: *вчитель технологій, декоративне мистецтво, дизайн навчальне проєктування, метод проєктів.*

Матеріали всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю «Дизайн-освіта майбутніх фахівців: проблеми та перспективи»